

L. F. S.

Super

QVÆSTIONE MAGICA,

quæ est de

VOCIBUS ANIMALIUM.

DISSERTATIO MAGISTERIALIS

Quam

Fretus Auxilio Numinis

Permittente Ampliss. Facult. Philosophica

P R Æ S I D E

Viro Amplissimo,

M. CHRISTIERNO ALANDRO,

Eloqv. Prof. Ord. & Regio, Promotore
suo magno,

Habebit ad diem 23 Novembris

M. DC. XCIV.

ERICUS S A N D / O - Bothn.

In Auditorio Maximo.

A B O Æ,

Impr. apud Jo. LAURENTII WALLIUM.

QUESTIONE MAGICA
part 1 of 2

VOCIBUS ANIMALIUM
DISSERTATIO MAGISTERIALIS

Author: [Faint text]
Faculty: [Faint text]

PRÆSIDIO

M. CHRISTIENNO ALANDRO

Theolog. Prof. Ord. & Regis Professor

Habebat ad hunc in [Faint text]

ERLICUS SEITZ O. P. M.

in [Faint text]

1804

Impressum in [Faint text]

dedikatsiooniantti, alluiperäme
Turun Yliopiston Kirjastossa

1959:
1305

FOTO - JÄRJESTÄ
Kop. 12
HERMAN LINDELL

Viris Reverendis, Clarissimis

DN. ISRAELI ALFANO, Pastori
in **Stoor-Kyro gravissimo.**

DN. JOHANNI SAMMAN Pastori
in **Lille-Kyro dignissimo.**

DN. JACOBO WEZYNTHIO, Gregis
pretiosi Pastori in **Samble-Carlby/ ut optime**
merito, ita jam ex merito designato.

DN. NICOLAO BERGUDD/ Quæstori
Regio in **Bothnia perindustrio.**

Patronis, quondam Præceptoribus,

optimis ac

Hocce Graduale offert specimen

Speculatissimo atque Doctissimo,

DN. M. JOHANNI GEZELIO, G. F.
Pastori Ecclesiae DEI in Jacobsstad/ adja-
centisque Paroeciae longe meritissimo.

DN. MARTINO REVELIO, Ecclesiae
quae Christo colligitur in Malax Pastori vi-
gilantissimo.

DN. M. GEORGIO AENELIO, Scholae
Trivialis Watensium Rectori accuratissimo.

DN. MICHAELI SANEI Verbi Di-
vini ad Ecclesiam Watensium Commisstro
pio ac Fidei.

Fautoribus & Consanguineo,
honoratissimis,

in honoris & obsequii documentum,

ERICUS SANEI.

In
DISSERTATIONEM GRADUALEM

De
VOCIBUS ANIMALIUM

Viri Clarissimi

DN. ERICI SANTS

Amici in paucis cari.

lteriusne queam vocalia
bruta negare.

Quæ cerno ingenium sic cele
brare tuum?

Usque ligent alias istorum vin
cula linguam:

In te laudando nulla filere
potest.

Estimantissimus ludebam

TORST. RUDEEN.

AD VIRUM

Præstanti ingenio & edecumata eruditione

Clarissimum,

Dn. Mag. ERICUM

Amicum singillatim intimum, & perinde dilectum, postquam jam publicasset gradualem suam disputationem per eruditam.

De

VOCIBUS ANIMALIUM.

Domine Magister

Nihil est ingenio illo tuo nec præstantius nec utilius, quod cum multa præclare scias ut scire magistrum Philosophiæ germanum æquum est, pauca tamen adeo te scire perentias. Sic est modestia tua: atque hæc ratio etiam tui solidum gaudium eruditionis tuæ nunc demum exero ejusque ut sit testatior memoria, gloriam candidato tibi debitam nunc magistro tribuo. Nec enim tute tibi cupide effecisti hoc suffragium licet largiter merueris, sed laudem quæ tuæ debetur modestiæ, renitenti quasi colloco, cum sim sciens parum improbitatis distare si obstinate taceo dum bona dicere ha-

habeam, sive repugnauero, iussus vera dicere. Sed cum tantum non infinita habeam, unde mihi de te gratuler, unum hoc, præfiscine licet, commemorasse iustecerit quod cum multis illisque magnis viris, & hic & Uptalia per virtutem qua es, innotueris, mihi tamen acciderit tibi esse in partibus, cum hoc magisteriale, & supremum ederes eruditionis tuæ documentum tam solidum tam dexterum tamq; meo censulimarum ut nihil supra: unde est existimandi copia quale illud futurum fuisset si per tempus licuisset ingenio tuo uti & ut intenderas pervenire eruditata commentatione quo volueras, cum tanta sit tua laus jam nunc cum festinatio visa est omne tempus docto operi exemisse. Prolixiori mihi esse non licet nec refert, tandemmodo hoc simpliciter affirmo, quod si tute amice optime, meritorum præmia perceperis, mihi vero contigerit aliàs, tui similibus inservire, id vero erit cur DEUM laudem. Cæteroqvi.

Clarissime Dn. Magister

Tuus sum totus
CHRIST: ALANDER
El. Prof.

I. N. J.

THESIS I.

DE natura & operationibus animalium diversa apud Auctores reperiuntur judicia ita ut certi aliquid circa easdem statuere res sit difficillima. Non desunt, qui rationem quoque brutis assignare, cujus ope actiones suas forment, haud dubitarunt, in quorum numero merito ponendus est Plutarchus in dissertatione illa longa de solertia animalium, ubi non saltem rationem verum & virtutes & vitia eisdem competere magno nisu adstruit. Caterum licet admiranda satis polleant naturæ efficacia, & in quibusdam humanam ferè exsuperare videantur sagacitatem neutiquam tamen eò possumus adduci ut eandem ex principio aliquo rationali profluere existimemus, sic enim libertate

tate etiam in agendo gauderent, quod veritati apertissimè Contrarium. Quicquid proinde operationum per naturam in animalibus cernitur per organa ritè disposita & spiritus vitales produci multorum est iudicium, nec videtur a veri specie adeo alienum, siquidem perdita & amissa interna illa machinæ Corporeæ structura in qua Spiritus illi suas exercebunt operationes, ruinam & mortem ipsam sequi necesse est. Quia ablata causa tollitur effectum.

THESIS II.

His loco præmissis ad institutum proprius accedimus, imprimis considerantes num brutis animantibus, quoque facultas loquendi, & vox articulata a natura insit; testantur enim Historiæ eadem sæpius locuta fuisse, non secus ac homines, quorum tamen illud est proprium. Sic apud Sophocl. duæ Columbæ locutæ feruntur. Idem de bove ait Livius Lib: 35. ac si dixerit *Roma cave tibi*. Canem locutum esse cum pulsus esset, regno Tarquinius, Testis est Plinius Idem de cane Simonis Magi Petrum ac alios alloquente refert Clemens. In Domitiano Svetonius scribit ita: ante paucos quam occideretur
men-

mensēs, Cornix in Capitolio elocuta est: ἴσα
πάντα καλῶς erunt omnia benè nec defuit qui ostē-
tum sic interpretaretur.

*Nuper Tarpejo quæ sedit Culmine Cornix,
Est bene non potuit dicere, dixit erit.*

THESIS III.

Hæc & plura ejusmodi revera contigisse
nolumus cum quibusdam dubitare, sic
enim caderet & in fumum abiret omnis pro-
batio, quæ ex probatis historiis desumitur; alia
igitur procedamus via & quantum nobis hæc
in re cognoscere datum sit proponemus; Videl.
loquelam proprie dictam, quæ nihil aliud est
quam certa vocis sive sonorum articulorum
formatio animi cogitata significans, non competere
brutis; non enim habent organa & instrumenta
ad talem sonum formandum accommodata. De-
inde carent animi cognitione, quæ tamen neces-
sario requiritur ad loquelam, siquidem ad o-
mnem sermocinationem debent præexistere noti-
tiæ rerum & ideæ in mente; Absurdum enim
est verbis aliquid velle exprimere, cujus perce-
ptio non detur. Proferunt quidem exemplum
Psittaci: sed quamvis per consuetudinem literas
quas-

quasdam formare addiscat, attamen quæ inter homines occurrunt & ad Conversationem hominum quos quotidie audit pertinent, non potest proferre, alias etiam machina ita potest formari, ut voces quasdam efferat qualem refertur Albert. Magnus fabricasse sicut & Psittacus. Ad exempla superius allata quod attinet iudicio summorum virorum fraudes & fascinationes dæmonum fuisse existimamus qui ut animos hominum demerarent, eosque ad cultum sui pertraherent, hæc talia ludibria objecere. Proinde quando vox formata est in ejusmodi animalibus, vel potius juxta ea, tum locutio nullo modo tribuenda est alii quam Diabolo, ut formanti & edenti, aëri ut medio & instrumento, nulli ut actio vitalis. Idem sentiendum de rebus insensibilibus quas aliquando locutus historiæ memorant, nisi quædam etiam inter fabulas referre velis, forte etiam imposturæ hominum aliquid erit attribuendum.

THESIS IV.

Hac occasione paucis etiam de Asina Balaami, Dominum suum alloquente agemus, qua scilicet virtute id factum sit, quod verba humana pro:

protulerit cum id a natura Asini plane sit alienum, est enim ἰσολόγιον ἄφωνον jumentum mutum 2. Pet. 2. neque solum rationis expers, sed & iis organis destitutum, per quæ sermo formatur, unde Lucius sub Asina latens φωνὴν δὲ ἀνθρώπου ἐς τὸ μέμψασθαι τὴν Παλαίστραν ἐκ ἐτι εἰκόν. Vocem humanam ut de Palæstra quærerer non habebam amplius. Nec est ut cum Maimonide omnia quæ Balaamo contingere in visione facta dicamus. Nam litera Historiæ evidentior est in hoc loco quam ut liceat meram hic visionem fingere. Miraculosam proinde fuisse hanc Asini locutionem & virtute divina productam tutissimum est statuere. siquidem aperte dicitur in textu quod Dominus os Asini aperuerit, h. e. quod in natura deerat & in naturalibus vocis organis, virtutē sua suppleverit. Non quod vocem more asinæ formaverit, Verba sunt Clar. Bochart. absque ipsius organis aliòquin non magis diceretur Asina loquuta quam domus in qua loqueretur Angelus. Omnino igitur ex Asinæ lingua processit sermo: sed eam movente DEO per angelum & modo ad palatum modo ad

Labia, modo ad dentes allidente, & inflectente,
 prout erat necesse & aerem ad sonos for-
 mandos requisitum intra fauces comprimente,
 ne per bellvinos rictus intempestivè efflueret.
 Ita ut Angelus idipsum in hoc jumento præ-
 stiterit, quod in serpente Dæmon, cum E-
 vam allocutus est. non tamen fuit hic ve-
 rus Asini sermo. Sermo enim est imago
 mentis. Et τὸν λόγον προφορικὸν præcedit ὁ
 ἐνδιάθετος. At in Asina nihil fuit tale. non
 capiebat animo voces quas ore suo profer-
 rebat. Tantum per agens extrinsecum, mota
 Lingua, illas formabat, ut nervis alienis mo-
 bile Lignum, quod νευρόσπειρον Græci appel-
 lant.

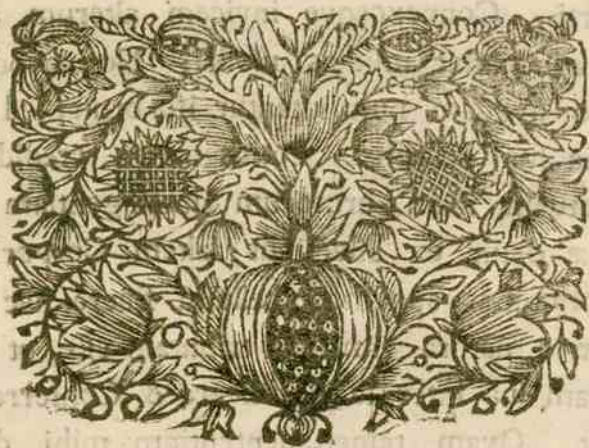
T H E S I S V.

Solet etiam inter Doctos disquiri an anima-
 lia ejusdem speciei se invicem intelligant
 & facultate Communicandi aliis quæ velint,
 polleant. Affirmativa est non tantum Ægypti-
 orum opinio sed & plurimorum in Græcia
 Cele-

Celebris famæ scriptorum, & pro illa videtur etiam ipsa experientia militare. Nam si Platoni fides habenda: Elephas si in profundum Cœnum ceciderit ex quo se neque solus, neque unius ope liberare queat, inclamat socium qui quod evenit præsens Conspicatus abit. moxque reversus secum gregem Elephantum adducit, Collapsumque servat. Aiunt & in Libya scorpionum, si ei non succedat, ut interficiat hominem abire, & cum pluribus reverti, Connexosque invicem alterum alteri catenæ instar insidias moliri; Non quod tacito quodam nutu utantur ista bruta, sed propria sua dialecto. Potius tamen crediderim mutuam illam brutorum intelligentiam, si quæ datur ex affectibus saltem Corporis & motionibus appetitus belluini fluere, nec tantam a natura vim ipsis tributam esse, ut vocem suam inter se significare & Conferre possint. Quam tamen sententiam mihi defendendam ob graves Causas haud suscipio, mentem

tem meam Saltim exposui. Plura & sane
majoris forte momenti de nobili hoc argu-
mento in medium proferri possent; Verum
Cum omni tempore sim præclusus hic filum
abrumpere & pedem figere cogor. Tu Bene-
vole Lector judica ea, quæ bonum decent
virum. Momi enim protervia me
nunquam movebit.

DEO SIT LAUS ET GLORIA!

o. Eccl. I
Ala.

Högtåhrade Her Broder.

Jag haer wäl länge tänck/ det Pallas stutte
löna/
Een sådan idug flit Her Broor haer städje
wiist/
I det han nu mång ähr sig wäl af Lårdoms
spijst/

Det slog mig icke seelt/ ty nu månd hon ehr
fröna/

Min Glädie är fast stoor/ doch är den mächta större/
Förältrar ha här af/ de nu sin kostnad see/
Ey wara giordt omhyß/ men härilig frucht framtee/
Och så en älders tröst den de ey hade förre/
Som nu ehwijste dygd/ har nått en så god ända/
Den Momi giftad tand kan aldrig göra meen
At önska bör då mig ey wara alt för seen
Det GUD så nu som förre/ wil alt til bästa
wända.

I så mäta framteer sin bro-
derliga skyldigheet
MICHAEL J. M.

1959:
1305

FOTO- JA
ME
HERNANI LIN

Rv. 44. 6139